

Na jednej lodi

list zboru s výkladom a aplikáciou textu **Skutky 27**

22.3.2020 | Tomáš Matocha

4 Keď sme odtiaľ vyplávali na more, plavili sme sa v závetrí popri Cypre, lebo vietor fúkal proti nám. 5 Plavili sme sa po mori pozdĺž Cilície a Pamfýlie a prišli sme do lýkijskej Myry. 6 Tam našiel stotník alexandrijskú loď, ktorá sa plavila do Itálie, a naložili nás na ňu. 7 Veľa dní sme sa plavili veľmi pomaly a horko-ťažko sme sa dostali ku Knidu. Pretože vietor nám nedovoľoval prísť, plavili sme sa v závetrí Kréty popri Salmoné. 8 Len tak-tak sme ju oboplávali a dostali sme sa na isté miesto neďaleko mesta Lasaja, ktoré sa volá Dobré prístavy. 9 Keďže ubehlo pomerne veľa času a plavba bola už nebezpečná, veď bolo už po Pôste, Pavol ich varoval: 10 „Muži, zist'ujem, že plavba bude nebezpečná a spôsobí ťažkú stratu nielen nákladu a lode, ale aj našich životov.“ 11 No stotník viac dôveroval kormidelníkovi a majiteľovi lode ako Pavlovým slovám. 12 Prístav však nebol vhodný na prezimovanie, preto sa väčšina rozhodla odtiaľ vyplávať a podľa možnosti sa dostať do prístavu Fénix a tam prečkať zimu. Je to prístav na Kréte, otvorený na juhozápad a severozápad. 13 Keď začal viať južný vietor, nazdali sa, že sa im podarí dosiahnuť, čo si zaumienili. Zdvihli teda kotvu a plavili sa tesne popri Kréte. 14 Ale krátko nato sa strhol prudký vietor, ktorý sa volá Eurakylón. 15 Keď sa vietor zmocnil lode a nebolo možné udržať kurz, nechali sme ním loď unášať. 16 Keď sme sa dostali do závetria ostrovčeka, ktorý sa volá Kauda, horko-ťažko sme zachránili čln. 17 Keď ho potom vytiahli, zabezpečili loď tým, že ju podpásali. Potom v obave, aby nenarazili na plytčinu Syrtis, zvinuli plachtu a takto sa nechali unášať. 18 Búrka nami však prudko zmietala, preto na druhý deň vyhadzovali náklad 19 a na tretí deň vlastnými rukami povyhadzovali aj lodné náradie. 20 No keď sa už viac dní neobjavovalo ani slnko, ani hviezdy, a pritom búrka zúrila stále nezmenšenou silou, začali sme strácať všetku nádej, že sa zachránime. 21 Ľudia už dlho nič nejedli. Vtedy sa Pavol postavil do stredu a povedal: „Mali ste ma, muži, poslúchnuť a nehybať sa z Kréty. Boli by ste si ušetrili túto škodu a stratu. 22 Teraz vás vyzývam, aby ste neklesali na duchu, lebo nikto z vás nepríde o život, iba plavidlo sa zničí. 23 Tejto noci totiž pri mne zastal anjel toho Boha, ktorému patrím a ktorému slúžim, 24 a povedal: ‚Neboj sa, Pavol. Máš predsa stáť pred cisárom a Boh ti daroval všetkých, čo sa plavia s tebou.‘ 25 Preto, muži, neklesajte na duchu. Verím totiž Bohu, že to bude tak, ako mi povedal. 26 Máme však doraziť k nejakému ostrovu.“ 27 Keď nadišla štrnásť noc a hnalo nás to po Adriatickom mori, uprostred noci sa námorníkom zdalo, že sa blížia k nejakej pevnine. 28 Spustili olovnicu a namerali dvadsať siah hĺbky. Keď prešli kúsok, spustili ju znova a namerali pätnásť siah. 29 V obave, aby sme kdesi nenarazili na skaliská, spustili zo zadnej časti lode štyri kotvy a želali si, aby už bol deň. 30 Keď sa námorníci pokúšali ujsť z lode a spustili čln na more pod zámienkou, že idú spustiť kotvy aj z prednej časti lode, 31 Pavol povedal stotníkovi a vojakom: „Ak títo neostanú na lodi, ani vy sa

nemôžete zachrániť.“ **32** Vtedy vojaci preťali povrazy na člny a nechali ho spadnúť. **33** A kým nezačalo svať, Pavol všetkých vyzval, aby si zajedli. Hovoril: „Dnes je už štrnásty deň, čo vyčkáвате bez jedla a nič ste nevzali do úst. **34** Preto vás vyzývam, aby ste si zajedli, veď je to potrebné na vašu záchranu, lebo nikomu z vás sa ani vlas z hlavy nestratí.“ **35** Keď to povedal, vzal chlieb a pred všetkými sa poďakoval Bohu, rozlámal ho a začal jesť. **36** Všetkým sa vrátila dobrá myseľ a aj oni sa pustili do jedla. **37** Všetkých dovedna nás bolo na lodi dvestosedemdesiatšesť. **38** Keď sa nasýtili, odľahčili loď tým, že vyhádzali do mora obilie. **39** Keď sa rozodnilo, nevedeli, kde sa nachádzajú. Spozorovali iba akýsi záliv s plochým pobrežím a zamýšľali tam s loďou pristáť, ak to bude možné. **40** Odviazali kotvy a nechali ich klesnúť do mora. Uvoľnili aj laná na kormidlách, napli prednú plachtu a po vetre mierili do zálivu. **41** Nabehli však na plytčinu, kde s loďou uviazli. Predná časť lode sa zaborila a ostala nehybná, kým zadná časť lode sa pod náporom vln rozpadla. **42** Vojaci sa rozhodli väzňov pozabíjať, aby niektorý nevyplával a neušiel. **43** No stotník chcel Pavla zachrániť a preto im ich úmysel prekazil. Dal teda rozkaz, aby tí, čo vedia plávať, zoskočili prví a vyšli na breh, **44** ostatní mali preplávať buď na doskách, alebo na troskách lode. Takto sa všetci dostali na zem a zachránili sa.

0 Veriaci ľudia v búrke

Drahá posádka, loď BJB Poprad zažíva v poslednom čase neľahké chvíle na rozbúrenom mori a vlny sa zdajú byť čím ďalej tým vyššie a hrozivejšie. Na takto zmietanej lodi nie je ľahké pevne stáť, a ešte ťažšie pohybovať sa a vykonávať svoje povinnosti. Mnohí sa pýtame samých seba aj druhých: čo s nami bude? a má zmysel sa ešte o niečo snažiť? nie je azda čas zavolať: „zachráň sa, kto môžeš“ a ísť si každý svojou cestou?

Pozývam Vás, aby sme spoločne nahliadli do „manuálu“ našej admirality, aby sme zistili, ako sa treba k tejto ťažkej situácii postaviť a čo robiť. Za príklad nám posluží apoštol Pavel, ktorý si niečím takým tiež prešiel.

0.1 Nebezpečný podnik

Dvadsať siedma kapitola knihy Skutkov apoštolských nás zoznamuje s okolnosťami Pavlovej cesty do Ríma. Už od prvých dní plavby bolo kvôli nepriaznivému počasiu jasné, že to nebude žiadna idylka na mori. Apoštol nemusel byť skúsený morský vlk, aby vedel, že nastáva obdobie nevhodné pre plavbu a tak majiteľa lode a svojho dozorcú varoval: „plavba bude nielen spojená s veľkým nebezpečenstvom a vážnou škodou pre náklad a plavidlo, ale ohrozí aj naše životy“ (v. 10) Napriek tomu sa väčšina zhodla, že preplávajú z „Dobrych prístavov“ (!) na Kréte do vedľajšieho prístavu Fénix, kde chceli stráviť zimu. Krátko po vyplávaní sa však „strhol orkán“, ktorý zahnal loď ďaleko na širé more.

Podobne ako plavba po moru aj cirkev je nebezpečný podnik. Zbor, rodina, manželstvo a priateľstvo – čokoľvek, čo za niečo stojí, v sebe nesie riziko. Kto chce milovať a budovať vzťahy, istotne zažije námahu, bolesť a v rôznom zmysle aj smrť. Náš Pán Ježiš o tom rozprával a pre to zomrel. V štrnástej kapitole ev. podľa Lukáša hovorí, že keď chce niekto stavať vežu, najskôr si sadne a prepočíta náklady. Tak i každý človek, ktorý sa chce stať Ježišovým učeníkom by si mal najskôr prepočítat, že ho to bude stať nie veľa, ale úplne všetko (Lk 14,33). Zriecť sa samého seba a nie svoj kríž – to sú len niektoré z obrazov, ktoré nám dávajú jasne najavo, že nasledovanie Ježiša vôbec nebude ľahké ani bezpečné.

0.2 Upokojenie

Do beznádejnej situácie alexandrijskej lodi však vstupuje Pavol s nasledujúcim upokojením pre všetkých zúčastnených: "Teraz vás vyzývam, aby ste neklesali na duchu, lebo nikto z vás nepríde o život, iba plavidlo sa zničí." (Sk 27,22) Asi to znelo trúfalo až smiešne, avšak Pavol nehovoril do vetru, ktorý skučal všade okolo nich. Boží posol mu v noci zjavil, že on aj posádka vyviaznu živí.

Zamyslime sa tu nad spôsobom a obsahom Pavlovej viery.

Pred začiatkom plavby ako rozumný človek varoval posádku pred nebezpečenstvom. Nevyhlasoval domýšľavo, že Boh poručí vetru a dážďu, hoci vedel, že aj také veci Ježiš robil. Uvedomoval si, že prírodné živly a zákonitosti sú pre ľudí ustanovené stvorením a teda z Božej vôle. Vedel, že viera nie je čarovný prútik. Ani Ježiš neskočil z vrcholu chrámu. Pavol vedel, že viera je závislá od Božích slov a sľubov. V tomto zmysle jeho rávanie s prirodzeným chodom vecí nebola neviera. Keď nemal konkrétne Božie slovo do danej situácie, veril Božiemu stvoriteľskému slovu, ktoré povedalo: „Nech sa vody, ktoré sú pod nebom, nahromadia na jedno miesto a nech sa ukáže pevnina.“ (Gen 1,9) a keďže poznal silu tohto živlu, mal „rešpekt“.

Situácia bola naozaj zlá. Môžeme sa len domnievať, čo sa Pavlovi honilo hlavou. Nechá ho Boh utopiť a vzkriesi ho? Alebo tu jeho pozemská púť končí? Po tom všetkom, čím si už prešiel na svojich misijných cestách mal asi aj určité očakávanie, či a akým spôsobom sa Boh vysporiada s touto

šlamastikou. Akonáhle dostal správu od anjela, že prežije on aj posádka, mohol upokojiť seba aj ostatných bez toho, že by to boli prázdne frázy. Zrazu mala jeho viera konkrétny Boží sľub. Nevedel ako, ale veril Bohu, „že to bude tak, ako povedal.“ (v. 25)

V tejto neochvejnosti Božích sľubov máme aj my pevný základ do súčasnej situácie. Môžeme totiž veriť mnohým sľubom, ktoré nám zanechal Pán Ježiš. Že život nasledovania bude často naozaj ťažký, už vieme. Túto skutočnosť však ďaleko prevyšujú Ježišove sľuby, že je s nami „po všetky dni až do konca sveta“ (Mt 28,20); „nikdy ťa neopustím“ (Heb 13,5); „nijaké stvorenie nebude nás môcť odlúčiť od Božej lásky“ (Rim 8,39) a iné (hľadaj ich!).

Drahí bratia a sestry, Ježiš, náš admirál, nás neopustil, ale je tu vo všetkom s nami. Jeho láska ku nám horí rovnako ako keď chodil po tejto zemi. Náš zbor nie je zabudnutý Bohom, ale sa oň stará aj naďalej. Má na mysli naše problémy a má svoj zámer ako ich riešiť. Hoci sa nám môže zdať, že sa nám kormidlovanie vymklo z rúk a že víchor je príliš silný, aj ten víchor fúka tak, ako si Stvoriteľ praje, a nakoniec nás zavane tam, kde nás chce náš Boh mať. Podobne ako aj loď s Pavlom zavial ku Malte. Na prvom mieste je však treba upokojiť sa. Vypýtajme si Božie vnútorné uistenie o jeho plnej kontrole nad situáciou a nado všetko o hlbkej láske, ktorú ku nám chová. Toto je teraz náš úkol – získať a upevniť pokoj srdca prameniáci z kontaktu s milujúcim Bohom. V súčasnej verejnej situácii toho nie je veľa praktického, čo môžeme pre svoj zbor urobiť. Robme, čo sa dá, ale využime tento čas najmä na to,

aby sme sa nachystali na všetko, čo bude treba urobiť, keď raz protinákazové opatrenia pominú.

0.3 Skaza lodi

Hoci životy posádky alexandrijskej lodi boli zaručené, isté bolo, že „plavidlo sa zničí“. Spôsob, akým náš zbor doposiaľ fungoval, sa pravdepodobne bude musieť zmeniť. Čo to konkrétne znamená, nad tým môžeme a mali by sme už teraz rozmýšľať. Nepôjde to však bez aktívnej nesebeckej účasti nás všetkých. Práve zjednotenie posádky je nevyhnutným predpokladom toho, že naša spoločná výprava bude pokračovať ďalej napriek tomu, že prideme o „lod“ a budeme si musieť zadovážiť novú.

1 Za jeden povraz

Ježiš má moc okamžite utíšiť každú búrku života. Zo skúsenosti však vieme, že dovoľuje, aby niektoré búrky prišli a my sme ich s jeho pomocou prekonali. Má pre nás totiž lepší zámer ako pohodlie: rast Božieho kráľovstva.

1.1 Príčinlivá viera v búrke

Pravdepodobne to trvalo niekoľko vysilujúcich dní, až kým sa štrnástu noc "námorníkom zdalo, že sa blížia k nejakej pevnine." Aj po Pavlovom upokojení, že sa všetci zachránia, pokračovali námorníci vo vykonávaní svojej práce: keď sa blížili k pevnine, merali hĺbku, a nakoniec spustili kotvy. Taktiež aj Pavol nepovažoval Boží sľub prežitia za príčinu k zaháľačke. Vedel, že bude treba všetkej ľudskej sily, múdrosti

a zručnosti. Preto vyzval všetkých, aby si zajedli. „Veď je to potrebné, na vašu záchranu“, povedal pár hodín pred tým, ako sa loď roztrieštla o skaly (v. 34). Božie zasľúbenia totiž nevyklúčujú ľudskú činnosť a dômysel. Práve naopak, sú nám povzbudením do diela, keďže vieme, že sám Boh bude pri našej práci a dá jej zdarný koniec.

Aj BJB Poprad čaká ešte veľa vysilujúcich a búrlivých dní. Božie zasľúbenia o Jeho prítomnosti a dobrých zámeroch s nami sú pevné. Boh miluje náš zbor a každého z nás. Ak však má naša spoločná cesta zdarne pokračovať, bude treba, aby sme na tom pracovali každý najlepšie ako vie.

1.2 Každá ruka je potrebná na palube

Napriek Pavlovmu uisteniu, že nik nepríde o život sa našli ľudia, ktorí uprednostnili väčšiu istotu vlastného pohodlia a záchrany pred spoločným záujmom záchrany všetkých. Niektorí námorníci opustili svoje stanovišťa a „pod zámienkou, že idú spustiť kotvy aj z prednej časti lode“, chceli ujsť na člnu. Vtedy Pavol zasiahol: „Ak títo neostanú na lodi, ani vy sa nemôžete zachrániť.“ (v. 31)

1.2.1 Koniec turistom!

Zdravé a zdarné prekonanie súčasnej neľahkej zborovej situácie sa nemôže realizovať, ak nebudú všetci tiahnuť za jeden povraz. Ak nepovýšime záujmy spoločenstva nad tie vlastné a budeme sa starať len o seba, ak nezoberieme zodpovednosť za niektoré z množstva úkolov, ktoré treba plniť, aby mohol zbor dobre fungovať, potom sme len turisti,

loď nemôže plávať a zbor nemôže dobre fungovať.

Pritom Ježišova cirkev nie je výletná loď, ale záchranný čln! Ako si môžeme myslieť, že prinesieme záchranu hynúcim, keď laná ostávajú nezmotané, paluba nevydrhnutá, málo je odvážnych námorníkov, aby vyšplhali a rozvinuli plachty vo výške? Namiesto toho si mnohí roztiahli lehátka a mažú sa opaľovacím krémom...?

Meno každého Božieho dieťaťa je zapísané v Knihe života – potiaľ dobre a radujme sa z toho! Ale tu na zemi sme ako údy jedného tela, námorníci jednej lode – záchranná plavba si vyžaduje nasadenie všetkých. Teraz, keď sa na prekvapenie mnohých naše staré formy triešťa o skaliská, je otázka, či nové formy fungovania zboru budú už od začiatku odsúdené na ďalšie „stroskotanie“, alebo či nás búrka dostatočne zobudila, aby sme začali hľadať svoje miesto na lodi a zastávali svoj úkol. Každého ruky sú potrebné na palube **najmä** keď sa zhorší počasie!

1.2.2 „Kráľovstvo Božie je medzi vami“

Všetky búrky života sú z Božieho dopustenia a hoci sa niekedy pýtame „Pane, prečo?“, máme Boží sľub (znova niečo pre našu vieru!), že „všetky veci slúžia na dobro tým čo milujú Boha“ (Rim 8,28). Božím dobrom pre nás je totiž podobať sa viacej Ježišovi a budovať Jeho kráľovstvo na zemi. Keď sa Ježiša pýtali na Božie kráľovstvo, odpovedal im: „Božie kráľovstvo je **medzi vami**.“ (Lk 17,21) Uskutočňuje sa v našich vzťahoch.

Ak hovoríme všeobecne o zjednotení a ťahaní za jeden povraz, konkrétne to znamená, že hovoríme o každom jednom vzťahu medzi nami.

Každý vzťah já-ty v našom zbore podporuje alebo narušuje túto jednotu a tým aj napredovanie celého zboru. Keď si pod „jednotou“ predstavím vzťah já-(doplň meno brata alebo sestry), potom nemusí byť až také ťažké zistiť, čo já konkrétne môžem urobiť pre jednotu nášho zboru, pre jeho zdravé fungovanie a pre Božie kráľovstvo.

Vyrovnajme chodníky, odpustime a opustime staré krivdy, dajme starým vzťahom novú šancu, nadviazajme nové!

2 Záver: Aj Tvojich rúk treba na palube!

Bratia a sestry, ísť za Ježišom nie je vždy ľahké ani bezpečné. Je to nebezpečný podnik, ktorý si vyžaduje odvahu a nasadenie. V Božích sľuboch však máme uistenie, že Boh je vždy s nami, miluje nás a všetko, čo na nás dopúšťa, má svoj dobrý a vznešený cieľ. Na týchto sľuboch by sme mali pevne stáť.

A to aj napriek tomu, že veci, ako sme na nich boli zvyknutí, zanikajú alebo sa menia. Hoci nás asi čaká obdobie „bez kazateľa“, nie je to nič, čo by nášho Pána zaskočilo, alebo čo by bolo nad jeho sily. Možno nadchádza čas, aby sa z nezáväzných návštevníkov spomedzi nás stali oddaní služobníci, ktorí sa z Božej milosti zomknú, zorganizujú, rozdelia si jednotlivé úlohy a vyplávajú na ďalšiu cestu s Bohom zachraňovať hynúce duše.

Zatiaľ ostávame doma a držíme sa každý svojho kúska dreva, aby sme sa v tejto celosvetovej búrke nejako vo zdraví dostali na pevný breh. Keď sa však veci ukludnia a my sa všetci zase stretneme v našej

modlitebni, nech sú naše srdcia bohatšie o Boží pokoj, príčinnú vieru a čerstvú lásku ku všetkým našim bratom a sestrám.

Sú veci, ktoré stoja za záchranu: napríklad kompas a mapy. Sú iné veci, ktoré je lepšie nechať príboju. Neľahajme staré a zhnité dosky na stavbu novej lode. Naša nová loď bude taká, akú si ju urobíme. Sám Boh nám v tom bude pomáhať.

„Neboj sa, maličké stádo, lebo sa zapáčilo vášmu Otcovi dať vám kráľovstvo“, hovorí admirál (Lk 12,32).